

Samenwerking
Midden-Limburg

REGIODEAL 2023

JUIST WAT **INDRUK** MAAKT STAAT **ONDER DRUK** IN MIDDEN-LIMBURG

ECONOMIE
ARBEIDSMARKT
EN ONDERWIJS

BREDE WELVAART ONDER DRUK: ECONOMIE, ARBEIDSMARKT EN ONDERWIJS

Midden-Limburg staat bol van de economische bedrijvigheid. De regio kenmerkt zich door een grote diversiteit kleine en middelgrote bedrijven, actief in uiteenlopende sectoren. Het gaat vooral om maakbedrijven, toerisme en de agrarische sector. Bedrijven die leveren aan wereldspelers zoals Walt-Disney, Google en Apple maar ook bedrijven die de lokale markt bedienen. Andere belangrijke sectoren zijn de retail/ detailhandel en zorg en logistiek. Samen vormen zij een belangrijke motor voor de regionale economie met een rijk aanbod aan banen. Voor mensen met een praktische opleiding, maar ook voor meer theoretisch geschoolden. In onze regio vindt een schoolverlater, een mbo'er of een afgestudeerde makkelijk een baan.

30.000 BANEN TOT 2035

De economische kracht van het MKB is meteen ook een achilleshiel. Groei creëert werk en het wordt steeds moeilijker om de juiste mensen te vinden. En dat terwijl jongeren uit de regio wegtrekken om elders te gaan studeren en werken. Midden-Limburg heeft zelf geen grote onderwijsinstututen en alleen al in de buurregio's zijn uitstekende carrièrekansen bij bijvoorbeeld Philips, ASML en Chemelot. Tegelijk ontstaat er een enorme behoefte aan goede mensen door vergrijzing. De vervangingsvraag tot 2035 is maar liefst 30.000 FTE. Redenen genoeg om in onze regio met gerichte programma's aan de slag te gaan voor het behouden én aantrekken van arbeidskrachten.

25,1% MENSEN IN MIDDEN-LIMBURG ZIJN OUDER DAN 65 JAAR 20,2% IN DE REST VAN NEDERLAND

KEUZES MAKEN VOOR DE TOEKOMST

Om jongeren te stimuleren in de regio te blijven, moeten we ze meer toekomstperspectief bieden. Dit kunnen we invullen met onder meer:

MBO-CAMPUSSEN INFRASTRUCTUUR

Een op de regionale economische behoefte toegesneden netwerk van hoogwaardige mbo-opleidingen. Door dit samen met het MKB en onderwijspartners centraal te organiseren, kunnen we kleinschalige, betaalbare opleidingen opzetten die aansluiten bij de kennisbehoefte van verschillende bedrijven en sectoren. Mogelijke speerpunten zijn:

- **duurzaamheidscampus voor jongeren, werknemers en zij-instromers, inclusief bezoekerscentrum en kennisplatform van en voor ondernemers**
- **doorlopende leerlijn techniekonderwijs**
- **Professional College met thema's als circulair produceren, veiligheid, toekomstbestendig ondernemen**

OPWAARDEREN BESTAAND ARBEIDSPOTENTIEEL

We zien in het MKB steeds meer vacatures voor kandidaten met een mbo-opleiding niveau 2. Circa 43% van de werkzoekenden bezit die kwalificatie niet. Wij willen ze daarom actief ondersteunen, zodat ze alsnog de juiste diploma's kunnen halen. We zetten onder meer in op:

- **in kaart brengen van relevante opleidingen en de markt hierover informeren**
- **beroepsonderwijs innoveren in samenwerking met regionale bedrijven en instellingen**
- **onderwijs bereikbaar maken door digitalisering van het aanbod (leren op afstand)**
- **het bundelen van projecten die werkzoekenden financieel, praktisch en/of met coaching begeleiden bij het halen van een startkwalificatie**
- **mentorprogramma waarbij oudere werknemers potentiële jonge opvolgers coachen**

5,5% ARBEIDSONGESCHIKTE MENSEN IN MIDDEN-LIMBURG 4,4% REST VAN NEDERLAND

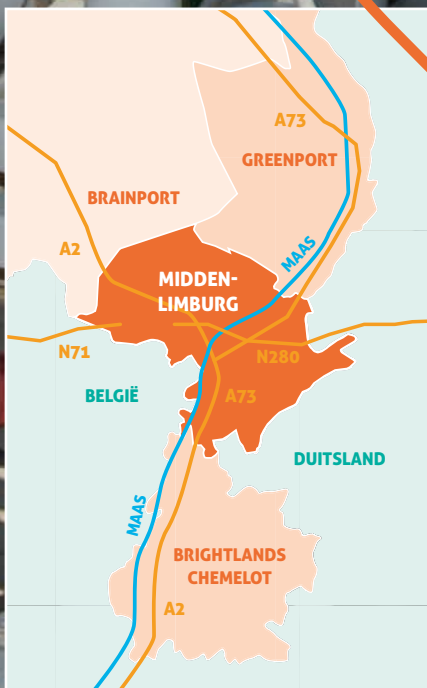

71,7%

**BRUTO ARBEIDSPARTICIPATIE
IN MIDDEN-LIMBURG**

75,7%

**BRUTO ARBEIDSPARTICIPATIE
REST VAN NEDERLAND**

INNOVATIE ALS MOTOR VOOR DE ECONOMIE

Het MKB in Midden-Limburg is zeer pluriform. Vooral maakbedrijven zijn aanjagers van de economie. De regio wil de veerkracht en groei van deze bedrijven stimuleren door in te zetten op innovatie, ondernemerschap en verdienvermogen. Hiermee is regionaal een begin gemaakt door bijvoorbeeld netwerkorganisatie Keyport, dat met het Field Lab Robotics ondernemers op de hoogte brengt van de laatste ontwikkelingen in robotisering. Ook organiseerde Keyport een IoT (Internet of Things) challenge, waarbij scholieren en studenten in hackatons en brainstormsessies konden meedenken over innovatie. De regio wil dit soort initiatieven graag ondersteunen en daarnaast bijdragen met:

- **creëren van een innovatielab waar ondernemers en onderwijsinstellingen elkaar inspireren en ondersteunen**
- **oprichten van projecten voor ondernemers die de transitie willen maken naar circulair werken**
- **openen van een starterscentrum met faciliteiten en coaching voor startups**
- **stimuleren van synergie binnen MKB'ers onderling en tussen MKB en kennisinstellingen**
- **ondernemers begeleiden bij visievorming rond verduurzaming en duurzame arbeidsmarkt**

EEN NIEUWE IMPULS AAN CREATIEF EN DUURZAAM RECREËREN

Wat weinig mensen weten: Midden-Limburg heeft het grootste aaneengesloten watersportgebied van Nederland! Er is een veelzijdig aanbod van vakantieparken, B&B's, campings, camperplaatsen, hotels en jachthavens (ruim 7.700 ligplaatsen!). Dit aanbod is tot nu toe organisch gegroeid, zonder veel overkoepelende aansturing of coördinatie, en deels verouderd. Hier liggen nog enorme kansen voor zowel economische groei als voor de arbeidsmarkt. Er is behoefte aan een meer strategische benadering van dit verdienpotentieel. De regio kan bijdragen met:

- **ontwikkelen van bijzondere, duurzame verblijfsrecreatie, conform de behoeften van de moderne recreant.**
- **hulpprogramma voor exploitanten van 'probleemparken' zonder financiële buffers of opvolging. Wij zijn in een testfase met diverse ondernemers in de regio en hopen dit programma later verder uit te bouwen.**

WERKEN AAN DUURZAME BEDRIJVENTERREINEN

De economische motor van Midden-Limburg draait op bedrijven in met name het MKB-segment, vaak samen gevestigd op bedrijventerreinen. Bedrijventerreinen consumeren landelijk gemiddeld 25% van alle energie en behoren tot de grootste producenten van CO₂-uitstoot. Hier valt veel winst te behalen als het gaat om verduurzaming. Zeker als we dit gecoördineerd aanpakken door de bedrijven te stimuleren samen te verduurzamen. Wij denken aan de volgende stappen:

- **verhogen van de organisatiegraad en samenwerking op het gebied van gezondheid, veiligheid en milieu in het algemeen en verduurzaming in het bijzonder**
- **stimuleren van collectieve circulariteit in productie en afvalverwerking (afval als grondstof)**
- **slim omgaan met energieschaarste door het er plekke opwekken en delen van elektriciteit en warmte**
- **vergroeningsprogramma voor bestaande terreinen voor een beter werkklimaat en CO₂-compensatie**

HET MOMENT IS NU

Om met elkaar de achteruitgang van de brede welvaart in Midden-Limburg te stoppen.

Midden-Limburg met haar iconische landschap vol groene en blauwe parels. Een divers en veelzijdig bedrijfsleven met een krachtige maakindustrie en bijzondere agrarische bedrijven. Volop ruimte om betaalbaar te wonen in de vele gezellige en vitale dorpskernen en historische steden. De sleutelpositie tussen het Ruhrgebied en België, tussen Brainport Eindhoven, Chemelot en Greenport Venlo. Veel aspecten waar onze regio haar kracht en identiteit aan ontleent, leveren momenteel juist extra uitdagingen op.

Om deze uitdagingen aan te gaan en onze kwaliteiten te behouden, werken de zeven Midden-Limburgse gemeenten, Provincie en Waterschap intensief samen, met elkaar en binnen talloze samenwerkingsverbanden met ondernemers, onderwijsinstellingen en andere partners.

De Regio Deal kan deze samenwerkingen verder versterken, altijd in aanvulling op provinciale en landelijke programma's.

Daarbij richten we ons heel concreet op drie thema's: Leefbaarheid, Klimaat & landschap en Economie, Onderwijs & Arbeidsmarkt. Drie thema's waarmee we indruk maken, drie thema's die juist in Midden-Limburg onder druk staan.

JUIST WAT INDRUK MAAKT STAAT ONDER DRUK IN MIDDEN-LIMBURG

De Regio Deal aanvraag 2023 wordt gedaan door SML (Samenwerking Midden Limburg). Deze organisatie vertegenwoordigt hiermee de 7 gemeentes en alle betrokken organisaties die hebben samengewerkt aan de totstandkoming van de aanvraag. Meer informatie vindt u op www.samenwerkingmiddenlimburg.nl